

OORZAKEN

Jaarverslag 2022

Oorzaken / Stichting Grenzeloos Geluid
Floraweg 31
1032 XM Amsterdam

info@oorzaken.org
www.oorzaken.org
06-14 445 677

KVK 41214816
BTW NL804944167B02
IBAN NL27TRIO0197944833

INHOUD

Inleiding

Doelstellingen

Programmering

- Oorzaken Podcast Academy

- Commissioned projects

- Korte Golf Podcastwedstrijd

- Losse evenementen

- Oorzaken Podcast

Samenwerkingspartners

Bereik

Organisatie

Financiële positie

Vooruitblik

INLEIDING

Na een intensief 2021, het jaar van een festival en Podcast Academy organiseren met veel COVID-beperkingen, stond 2022 in het teken van herstel, reflectie op de organisatie en vooruitwerken naar een volgende editie van Oorzaken Internationaal Podcastfestival in 2023.

Ondertussen groeide de talent-ontwikkelingstak van OORZAKEN en werd steeds duidelijker waar OORZAKEN aan bijdraagt: we konden zelfs een Korte Golf-winnaar, tevens Podcast Academy alumnus, feliciteren met haar Prix Europa Rising Star Award!

In dit verslag leest u wat we precies allemaal gedaan hebben, wat onze financiële positie is en, natuurlijk, wat voor ambities we hebben voor 2023.

Veerle Devreese, voorzitter Stichting Grenzeloos Geluid

Saskia du Bois, secretaris

Ka Wing Falkena, penningmeester

Lars Brouwer, algemeen lid

DOELSTELLINGEN 2022

> Professionaliseren stichting/organisatie

Het organisatiemodel van OORZAKEN, drijvend op projectsubsidies, is niet langer houdbaar. Daarom is de stichting op zoek naar andere financieringsvormen en nieuwe partners en wil ze in 2023 en 2024 aanvragen doen voor meerjarige subsidiëring. In 2022 vonden verschillende gesprekken plaats tussen bestuur en directeur om hier handen en voeten aan te geven. Ook werden de eerste stappen gezet in samenwerkingen met nieuwe partners. E.e.a. zal in 2023 verder doorgezet worden.

> Talentontwikkeling

Voor Stichting Grenzeloos Geluid is talentontwikkeling een van de speerpunten. We willen nieuw audio-talent stimuleren om zich verder te ontwikkelen, liefst ook stemmen die in het podcastlandschap (nog) niet zo gehoord worden. In 2022 lag er extra focus op talent 'buiten de bubbel' van OORZAKEN, omroepen en randstedelijke cultuursector. De stappen die hierin werden genomen, kwamen tot uiting in een pilot-versie van een buurtgerichte editie van Oorzaken Podcast Academy.

Een tweede focuspunt in 2022 lag op het laten doorgroeien van talent uit de Oorzaken Podcast Academy (OPA). Hieruit is onder meer OPA PLUS ontstaan, en zijn diverse maak-opdrachten uitgeschreven voor oud-deelnemers.

PROGRAMMERING

Oorzaken Internationaal Podcastfestival is een tweejaarlijks festival. 2022 was een festivalloos jaar, maar stond gedeeltelijk wel in het teken van de voorbereidingen voor het festival in 2023. Daarnaast realiseerden we:

- > Drie edities van Oorzaken Podcast Academy
- > 12 nieuwe documentaires voor DOCS (NTR/VPRO)
- > Korte Golf Podcastwedstrijd met ruim 60 inzendingen
- > Luisterevent Worming Up! in Erasmuspark
- > 3 Open Calls voor nieuwe werk in 2023
- > Luisterevent Verhalen uit Nieuw-West
- > 8 nieuwe afleveringen van de OORZAKEN-podcast

Oorzaken Podcast Academy (OPA)

1. Oorzaken Podcast Academy IV (met NPO-fonds)

De NPO bracht de afgelopen jaren, met steun van het NPO-fonds, een heel aantal prijswinnende podcastseries uit. De uitdaging voor de NPO is dat het oog houdt voor vernieuwende podcastmakers en urgente verhalen uit verschillende hoeken van de samenleving. Voor podcastmakers is - - in tegenstelling tot voor filmmakers (met verschillende filmopleidingen) - daarNederland nog nauwelijks een infrastructuur voor.

Hier blijkt bij makers wel grote vraag naar: de afgelopen edities melden zich steeds meer dan 150 aspirant-makers aan voor OPA. Dit zijn mensen uit alle hoeken van Nederland, met hele verschillende achtergronden in journalistiek, theater, muziek of spoken word. Allemaal zijn het beginners in podcastland. Inmiddels zijn er meer dan 50 makers 'afgestudeerd' aan de Academy.

Hoewel we over een paar jaar écht de vruchten gaan plukken van deze jaarlijkse investering in talent, zien we nu al dat alumni als Naomi Steijger, Mandula van den Berg, Ruben Pest, Marjolein Knol en

Lieselot Mariën enkele van de meest interessante audiodocumentaires en podcasts hebben gemaakt van de afgelopen paar jaar. Daarnaast wordt Oorzaken Podcast Academy steeds meer een belangrijke arena waar omroepen, fondsen en producenten elkaar treffen en nadenken over hoe we de doorstroom van talent kunnen verbeteren binnen de NPO.

In 2022 vond de vierde editie van de Oorzaken Podcast Academy met het NPO-fonds plaats. Twaalf deelnemers volgden van januari t/m mei

workshops interviewen, montage, research en begroten, van verschillende professionele podcastmakers. Daarna werkten ze onder begeleiding van Randy Vermeulen aan een eindproject: een audiodocumentaire, dat op een feestelijke

bijeenkomst met eindredacteuren en audioproductanten gepresenteerd werd. De eindprojecten werden vervolgens in de Oorzaken Podcast gepubliceerd. Een selectie werd ook uitgezonden door DOCS (NPO Radio 1/VPRO/NTR).

2. Oorzaken Podcast Academy PLUS (met NPO-fonds)

Naast de reguliere editie, voor beginners, organiseerden we in 2022 ook een traject voor meer gevorderde makers: OPA PLUS.

De makers die voortkomen uit het reguliere OPA-traject worden gevierd in de industrie, toch constateerden Oorzaken en het NPO-fonds én de deelnemers dat de doorstroom van makers binnen de NPO nog niet groot is. Dat komt omdat de nadruk daar op series ligt en er weinig mogelijkheden zijn om ervaring op te doen met losse documentaires, terwijl het maken van een serie voor veel beginnende makers nog een brug te ver is.

Daarom organiseerden we in 2022 een traject voor meer gevorderde makers: OPA PLUS. Daarin werden zes podcastmakers, een selectie van alumni van eerdere edities van OPA, door Randy Vermeulen en Tjitske Mussche begeleid in het ontwikkelen van een serie van 3 à 4 afleveringen. Deze makers kwamen maandelijks samen voor een inspirerende sessie, die elke keer draaide om een bepaald aspect van een verhalende podcast, zoals 'structuur/spanningsboog', 'de belofte van de podcast' en 'het personage'. OPA PLUS resulteerde in plannen voor series, die de deelnemers pitchten bij publieke omroepen.

3. Oorzaken Podcast Academy Nieuw-West

Naast de landelijke edities organiseerde ontwikkelde Oorzaken in 2022 een talentontwikkelingstraject 'in de buurt': OPA Nieuw-West. Dit project ontstond begin 2022 op initiatief van Fouad Lakbir, storyteller en oprichter van cultureel centrum Maqam in Amsterdam Nieuw-West en programmamaker van *Verhalen uit Nieuw-West* in New Metropolis,

dependance van Pakhuis de Zwijger. Lakbir volgde in 2021 de Oorzaken Academy. Hij signaleerde dat er in Nieuw-West veel jonge woordkunstenaars, theatermakers en fotografen zijn die zich laten inspireren door het wonen en leven in deze buurt, maar dat de stap naar verhalende podcasts en de

wereld daarachter nog groot is. Een gemiste kans, want daar ligt potentieel wel een groot publiek.

Met Oorzaken Academy NW biedt OORZAKEN in samenwerking met Fouad Lakbir en lokale partner New Metropolis een laagdrempelig

talentontwikkeltraject aan waarin 10-12 makers leren om hun verhaal te vertellen in een podcast. Middels een intensief traject met workshops en begeleiding van professionals, leren ze de basis van interviewen, opnametechniek en montage. Het eindresultaat moest een 10-delige podcastserie worden, met persoonlijke documentaires over wonen in Nieuw-West.

Najaar 2022 werd duidelijk dat Stadsdeel Nieuw-West en Fonds Cultuurparticipatie het project steunden. We traptten begin december af met een openingsdiner in New Metropolis Nieuw-West. Februari 2023 starten de workshops.

Commissioned projects

In samenwerking met diverse partners nodigden we in 2022 in de aanloop naar het Oorzaken Festival 2023 verschillende makers uit om nieuw werk te maken rondom het festivalthema.

> Open Call jong talent (2x)

Deelnemers van de Oorzaken Academy 2019-2022 en andere talenten uit het netwerk van OORZAKEN kregen de uitnodiging om een voorstel voor een korte audiodocumentaire van 20 minuten in te dienen. Samen met de redactie van DOCS koos OORZAKEN twee voorstellen uit die uitgevoerd zullen worden. Deze zullen tijdens Oorzaken Festival 2023 in première gaan. De makers die gekozen zijn: Michiel van de Weerthof en Brecht van Deursen (oud-Academy deelnemer). Dit project kwam tot stand i.s.m. NTR en VPRO DOCS.

> Nieuwe audiodocumentaire i.s.m. muzikant (i.s.m. NTR)

Lieselot Marien, deelnemer OPA IV en OPA PLUS werd gevraagd om samen met muzikant Jac van Exter (Jungle by Night) een lange audiodocumentaire te maken. Deze zal ook tijdens Oorzaken Festival 2023 in première gaan. Dit project kwam tot stand i.s.m. NTR

Oorzaken Podcast

Gedurende 2022 brachten we acht podcastafleveringen van de Oorzaken Podcast uit. Daarin onder meer de masterclasses die tijdens het festival van 2021 gegeven werden, en de Korte Golf-top 5.

Korte Golf Podcastwedstrijd

Zo'n 60 mensen deden in 2022 mee aan de Korte Golf Podcastwedstrijd, dé wedstrijd voor de beste podcast van 3 minuten. De jury bestond uit Cesar Majorana, Siona Houthuijs en Gregory Markus.

De eisen:

1. Gebruik een ziekenhuisgeluid uit het archief van Instituut voor Beeld & Geluid als twist in het verhaal;
2. Laat er een ontmoeting tussen mens en dier in voorkomen;
3. In de titel moet een dag van de week zitten.

De feestelijke uitreiking vond dit keer plaats op 2 juni 2022 in Brussel, in huis van deBuren. De presentatie was in handen van Layla El-Dekmak. Jurywinnaar was de Vlaamse Anne Hendriks, Griet Dobbelaere ging met de publieksprijs naar huis. Bij de uitreiking in Brussel waren 50 bezoekers. De Top 5 werd ook uitgezonden in NPO Radio 1 DOCS en VRT Zandman.

Korte Golf 2022 werd georganiseerd door Oorzaken, in samenwerking met deBuren, Instituut voor Beeld & Geluid en DOCS (VPRO).

Losse programma's

> Worming-Up! Hoorspel onder de bomen (15 juli 2022)

Speciaal voor OORZAKEN schreef kinderboekenschrijver Esther Duysker een driedelige podcastserie voor kinderen. Podcastregisseur en muzikant Pascal van Hulst maakte er een levendig hoorspel van, met actespel van Samora Bergtop, Wil van der Meer en Sanne Vanderbruggen. Deze productie kwam tot stand met steun van het Nederlands Letterenfonds, Stichting Gravin van Bylandt, Dorodarte, VSB Fonds en Amarte Fonds.

Het hoorspel is geschreven om buiten onder de bomen te beluisteren en ging dan ook in première in de tuin van het Koninklijke Instituut voor de Tropen, tijdens Oorzaken Festival 2021. Na een kleine tournee in 2021 was Worming-Up! in 2022 te beleven in het Erasmuspark in Amsterdam. Zo'n 60 kinderen en hun ouders deden mee.

> Luister in het duister | Verhalen uit Nieuw-West (1 december 2022)

Tijdens deze speciale editie van Verhalen uit Nieuw-West presenteren OORZAKEN en New Metropolis Nieuw-West een bijzonder programma rondom audiomakers Naomi Steijger en Mina Etemad. Samen luisteren we naar hun audiodocumentaires *Volwassenen Lachen Niet* (NTR) en *99 Dromen* (Frascati). Na afloop gingen de makers in gesprek o.l.v. Dija Kabba. Er waren 35 bezoekers aanwezig.

SAMENWERKINGSPARTNERS

De activiteiten van OORZAKEN in 2022 kwamen tot stand in samenwerking met een aantal trouwe partners: NPO-fonds, Beeld en Geluid, deBuren en VPRO/NTR DOCS.

Daarnaast werden nieuwe samenwerkingen opgezet, met name in Amsterdam Nieuw-West: New Metropolis Nieuw-West, MAQAM, Van Eesteren Museum en Stadsdeel Nieuw-West.

Voor Oorzaken Podcast Academy IV en PLUS kwam financiering van het NPO-fonds. OPA N-W werd gesteund door Fonds Cultuurparticipatie en Stadsdeel Amsterdam Nieuw-West.

Activiteit	Bezoeken	Deelnemers
OPA IV	35 eindredacteuren etc. op eindpresentatie	20 (incl. workshopgevers)
OPA PLUS		6
Openingsdiner OPA NW		20 (incl. workshopgevers)
Korte Golf Podcastwedstrijd		
Luisterevent Worming Up! Erasmuspark		
3 Open Calls voor nieuwe werk in 2023		
Luisterevent Verhalen uit Nieuw-West		

8 nieuwe afleveringen
van de
OORZAKEN-podcast

ORGANISATIE

OORZAKEN is een kleine organisatie, en kent geen mensen in vast dienstverband. Tjitske Mussche voert de dagelijkse artistieke en zakelijke leiding. Emmie Kollau was in 2022 betrokken bij de redactie en organisatie van Oorzaken Festival 2023. De Oorzaken Academy werd uitgevoerd door Randy Vermeulen. Eef Prins verzorgde de communicatie.

Stichting Grenzeloos Geluid heeft een bestuursmodel waarin het bestuur op hoofdlijnen als sparringpartner fungeert. Het bestuur functioneert professioneel en bewaakt samen met de directie het toepassen van de principes en aanbevelingen uit de Cultural Governance Code.

Bestuurslid Anneke Jansen verliet het bestuur van Grenzeloos Geluid in 2022. Haar plaats werd ingenomen door Lars Brouwer. Daarnaast bestond het bestuur uit Veerle Devreese, Saskia du Bois en Ka Wing Falkena.

De administratie werd in 2022 uitgevoerd door boekhoudkantoor ASK.

Professionaliseringsslag

In 2021 heeft het bestuur in overleg met de directie het besluit genomen als 'meewerkend' bestuur de komende jaren actief bij te dragen aan de professionalisering van Oorzaken/GG. Doel hiervan is de directeur te ontlasten en de organisatie vanuit een breed gedragen strategie naar een duurzame toekomst te begeleiden. Het bestuur gelooft dat het van toegevoegde waarde kan zijn dankzij de diverse expertise die binnen het bestuur aanwezig is, variërend van juridische kennis, fondsenwerving en zakelijk management, tot marketing en strategische ontwikkeling.

Daarnaast beschikken verschillende bestuursleden over kennis van de culturele sector.

Het doel van de directie en het bestuur is om te streven naar een duurzame, structureel gefinancierde organisatie die minder afhankelijk is van tijdrovende, kleine projectsubsidies. De huidige situatie beperkt onze mogelijkheid om continuïteit te waarborgen en zorg te dragen voor het team en de aanwezige kennis. De aanzienlijke vraag die Oorzaken/GG ontvangt vanuit het veld voor samenwerkingsverbanden en andere initiatieven versterkt onze ambitie om te professionaliseren. Het veld heeft nood aan de rol die Oorzaken inneemt.

In 2022 zijn de eerste concrete stappen gezet om een 'professionaliserings-roadmap' te ontwikkelen voor Oorzaken/GG. Daarvoor hebben we onder meer een aantal sessies belegd met twee adviseurs van de Sesam Academie. Uit deze sessies zijn strategische inzichten naar voren gekomen waar we gevolg aan hebben gegeven met o.a. verkenning van duurzame samenwerkingen; een mogelijke vorm waarin Oorzaken kan doorgroeien aan de hand van een grotere instelling waarvan de activiteiten bij die van Oorzaken aansluiten.

Daarnaast zijn de rollen van het bestuur en de bestuursleden verder vastgesteld, er is een jaarplan en kalender opgesteld en er zijn aanvullende afspraken gemaakt over de organisatorische en financiële inrichting van Oorzaken zodat we een gezonde basis hebben om vanuit voort te bouwen de komende jaren. In 2023 organiseren we o.a. nieuwe strategische sessies om verder invulling te geven aan de nieuwe koers. Op basis daarvan ontwikkelen we een meerjarenplan voor de periode 2025-2028. Ook zal er een ANBI-status worden aangevraagd.

FINANCIËLE POSITIE

Toelichting op de jaarcijfers 2022

OORZAKEN heeft het financiële jaar positief afgesloten. De grootste projecten van dit jaar, namelijk de Oorzaken Podcast Academy en Podcast Academy Plus, hebben in samenwerking plaatsgevonden met de NPO en is ook gefinancierd vanuit het NPO-fonds.

De stichting heeft de algemene reserve verhoogd naar € 6.259. Dat is bijna een verdubbeling van de algemene reserve in 2021. Dit is belangrijk voor de gezondheid van de organisatie, mochten er incidenten plaatsvinden of kleine financiële risico's genomen moeten worden.

Desalniettemin is een reserve van ongeveer zesduizend euro niet veel op een begroting van ongeveer honderdduizend euro. Met een dergelijke reserve kan de stichting, bijvoorbeeld, volgend jaar niet volledig de personeelskosten dragen, mocht dat noodzakelijk zijn. Daarom zal Oorzaken voor de komende jaren op zoek gaan naar een meerjaren subsidie, waarbij overhead meegenomen kan worden in de aanvraag, zodat Oorzaken kan groeien naar een financieel stabiele stichting met een gezonde reserve en waarbij alle toegewijde mensen die de stichting helpen een eerlijke beloning te kunnen geven voor hun werk.

VOORUITBLIK 2023

Het jaar 2023 zal een spannend jaar worden, waarin nieuwe financieringsvormen worden onderzocht en een nieuw meerjarenplan wordt gemaakt.

OORZAKEN verheugt zich op een festivaljaar, met voor het eerst een tiendaags festival op meerdere plekken in de stad. Ook kijkt de organisatie uit naar de pilot van Oorzaken Academy Nieuw-West, wie weet wat hier voor interessante nieuwe stemmen uit voortkomen?

We kijken er naar uit!

Veerle Devreese
Voorzitter bestuur Stichting Grenzeloos Geluid